

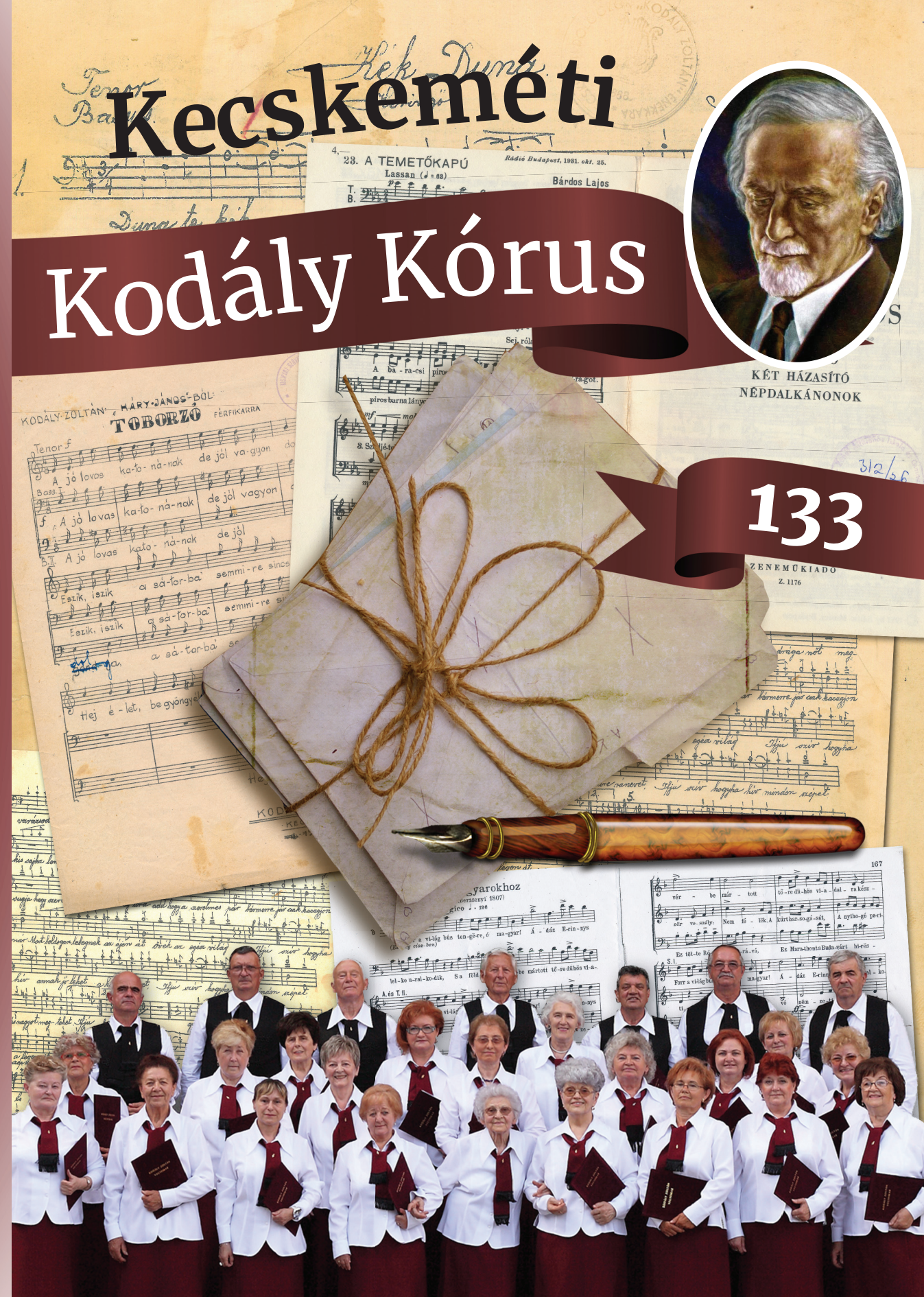

A Kecskeméti Kodály Kórus postacíme:

6000 Kecskemét, Hornyik János krt. 4.

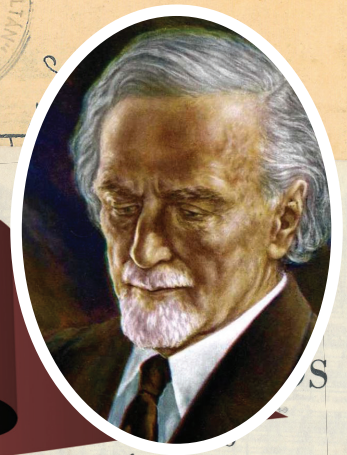
Telefon: 0620/346-95-13

Honlap: www.kodaly130.hu

Kecskeméti

Kodály Kórus

KÉT HÁZASÍTÓ
NÉPDALKÁNONOK

133

ZENEMŰKIADÓ
Z. 1176

Kiadványunkat a Bethlen Gábor Alapítvány NEA-NO-20-O-V-0131 pályázat támogatásával készítettük.

További támogatóink:

Kádár Környezetvédelmi Kft.

Mátyás király Gyógyszertár
Kecskemét, Szabadság tér 1.

Kiss-Fotó Kecskemét

Kecskeméti Kodály Zoltán Vegyeskar Alapítvány
Tornyai László, az Alapítványi Kuratórium elnöke

Simon István kóruselnök
Kovács Antalné kórustitkár

Zöldi-Kovácsné Korompai Mónika karvezető
Lenkei Istvánné gazdasági felelős
Klingert Gizella rendezvényszervező

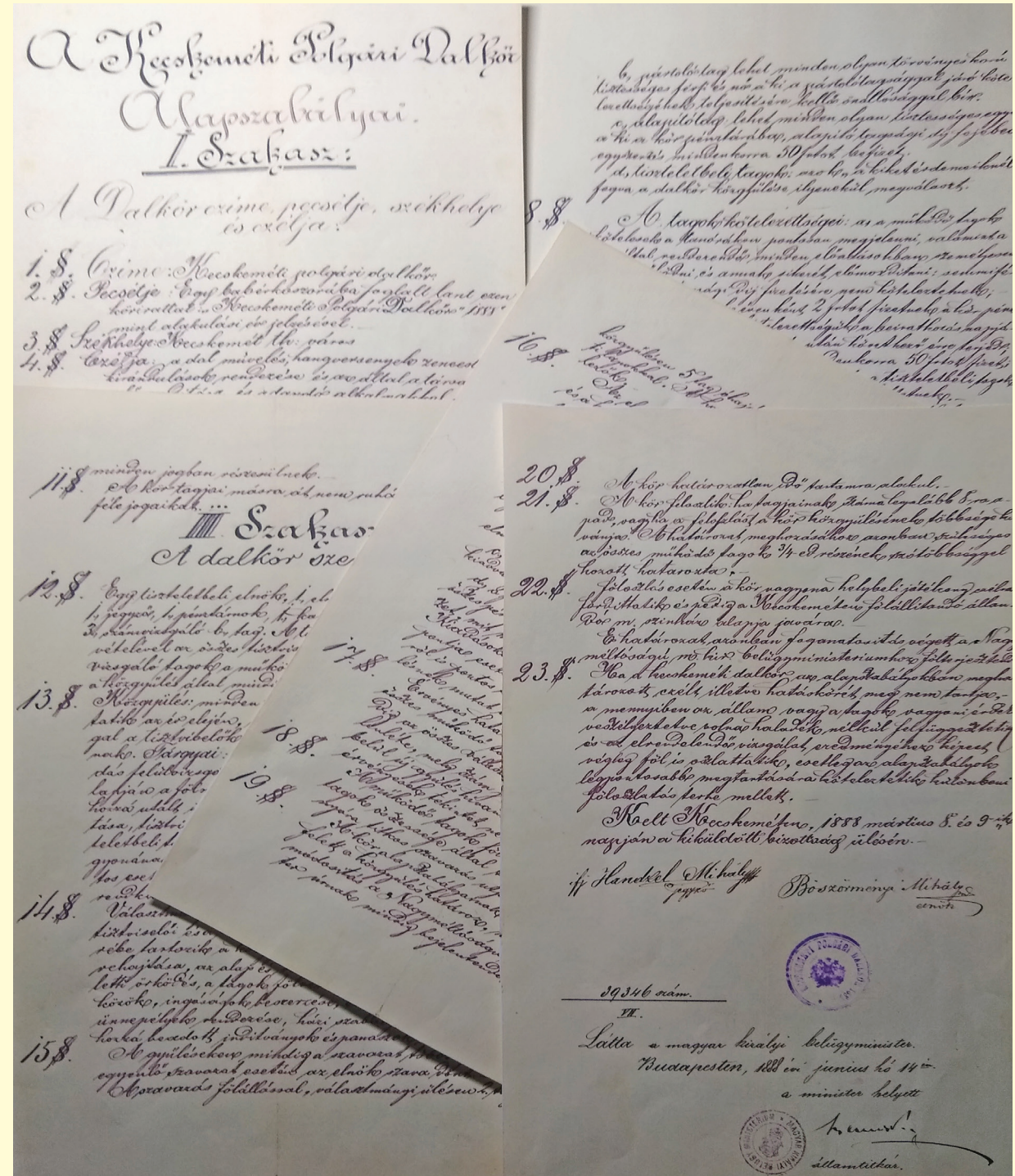
Adószám: 1834 4563-1-03

Számlaszám: OTP 1173 2002-2033 3216

Kérjük, kórusunk munkáját, törekvéseit adója 1%-ával támogassa!

Felelős kiadó: Simon István
Szerkesztette: Koloh Elek
Nyomdai előkészítés: Herby

Készült: Kecskeméten, a PRINT 2000 nyomdában, felelős vezető: Kovács András

*„Megmondom a titkát, édesem a dalnak:
Önmagát hallgatja, aki dalra hallgat.
Mindenik embernek a lelkében dal van,
és a saját lelkét hallja minden dalban.
És akinek szép a lelkében az ének,
az hallja a mások énekét is szépnek.”*

(Babits Mihály)

Előszó

Ilyen szerény terjedelmű kiadványban lehetetlenség a teljesség igényével megemlékezni egy 133 évet megélt kórus történetéről, küzdelmeiről, sikereiről, karizmatikus vezetőiről és lelkes tagjairól. Ahhoz vaskos kötet kellene. Nekünk csak egy vékony füzetnyi felületre kínált lehetőséget a pandémia, mivel a járvány miatt elmaradtak a tervezett fejlesztéseink, fellépéseink, s az ezekre szánt kiadásaink is. Ezért az elmúlt évtizedek rövid áttekintésére, dokumentálására, az emlékezetes események felidézésére szánjuk most a kényszerből megspórolt forintjainkat.

Hálásak vagyunk a szorgalmas krónikásoknak, újságíróknak, akik az elmúlt 133 esztendőben tudósítottak a kórus életének jelentősebb állomásairól, változásairól, sikereiről és gondjairól. Mintegy öt generációt felölelő időszak ez, s e művészeti közösség életére, működésére óhatatlanul nagy hatással volt Kecskemét épülése, fejlődése, társadalmi átalakulásai, vezetőinek hagyományőrző törekvései. A nagy világégések, forradalmak után is sorra jelentkeztek a lelkes énekelni vágyók a daloskörbe, és mindig akadt olyan lelkes karvezető, akinek tehetségével és kitartásával mindig továbbfejlődhetett ez az énekkar.

1888. március 9-én kelt az az alapítólevél, amely dokumentálta a helyi ipar-terület Kecskeméti Polgári Daloskörének megalakulását – ami a későbbi Kodály Kórus, vagy ahogy napjainkban nevezik: a Kecskeméti Kodály Zoltán Vegyeskar jogelődje volt.

Néhány emlékképpel, történettel és véleménnyel szeretnénk most felidézni az elmúlt évtizedek kóruséletének jelentősebb eseményeit, változásait. Sajnos az énekkar létszámának, elöregedésének, az utánpótlás hiányának problémája több évtizedes gondunk, ahogy a támogatások elmaradása is. Az elmúlt évtizedek átalakult ipari, kereskedelmi struktúrája, a folyamatosan változó társadalmi, gazdasági változások érzékenyen érintették közösségünket. De reményeink szerint, a járvány elmúltával újra találkozhatunk, próbálhatunk, énekelhetünk. Vagyis őrizhetjük azt a nemesnek érzett hagyományt, amit a Kecskeméti Kodály Zoltán Vegyeskar képvisel, méltónak maradva múltjához, névadójához, akinek meggyőződése volt: „Az ének szebbé teszi életünket, az éneklők másokét is...”

Simon István
a kórus elnöke

Magyarázat

Ha belegondolunk, még a nagy múltú családok évtizedeit is hullámhegyek és hullámvölgyek jellemzik, visszatekintve a történelmi változások során alakuló életükre. Ez különösen igaz a különböző művészeti közösségekre, ahol nem a vérvonal, hanem a zene, a színjátszás, a festészet, a családias együttlét, a közös alkotó munka hullámvölgyeinek magyarzata. Hiszen az esztétikai elvárások, irányelvek, vélemények időről időre megosztják egy-egy művészeti társulás tagjait, törekvéseit. Persze az adott művészet közös szeretete – ahogy a családtagjaink iránt érzett erős kötődés – ettől még megtartó kovász maradhat, de folyamatosan szembe-sülnünk kell a konfliktusokkal, megmászva hullámhegyeket vagy lecsúszva hullámvölgyekbe.

Mindezt azért jelzem e kiadvány legelején, mert tényleg lehetetlen vállalkozás egy 133 évet megélt kórus sikereivel, törekvéseivel, megpróbáltatásaival, problémáival a teljesség igényével foglalkozni. Pláne ekkora felületen, amit ez a kis visszatekintő füzet megenged. Ennek az énekkarnak több neve volt fennállása során, de az elmúlt évtizedekben – a mai napig – Kecskeméti Kodály Kórus néven él az emberek emlékezetében, ezért maradtunk mi is ennél a titulusról.

A neves újságíró, Varga Mihály „*Messzehangzó érces hangon*” címmel egy terjedelmes tanulmányt írt az Ipari Szövetkezetek Kecskeméti Kodály Zoltán Énekkarának kilenc évtizedes történetéről. Tíz évvel később pedig Zsiga Lászlóné, a Kodály Kórus helyettes karnagya állított össze a centenáriummukat ünneplő művészeti közösségükről egy másik tanulmányt. Megkésztet krónikásként, a munkáikból is idézek néhány részletet az alábbiakban.

Koloh Elek
szerkesztő

Kezdetek

Eötvös Nagy Imre lapszerkesztő javaslatára, Böszörményi Mihály vezetésével 1888 március 9-én gyűltek össze először azok a hírös városi iparosok, akik szerettek énekelni. Erre a napra keltezték alapító levelüket, amely a Kecskeméti Polgári Dalkör megalakulását dokumentálta. A dalosok első karnagya Nemesszeghy István volt, akit Szentgáli Gyula váltott fel az Ókollégiumban tartott próbáikon, illetve a fellépéseiken, vendégszerepléseiken. A férfikarnak köszönhetően, 1909-ben addig sosem látott érdeklődéssel rendeztek országos dalosünnepet Kecskeméten, amelyre ötvenegy dalkör érkezett. A korabeli kritikák szerint, a kassai, budapesti, diósgyőri és szabadkai dalosok mellett, legjobban a kecskemétiiek szerepeltek ezen a találkozón.

Ezután gyakran cserélődtek a kórusvezetők, egészen Kremán Sámuel karnagy érkezéséig, akinek szakavatott irányításával új lendületet kapott a dalkör. Pesze problémák akkor is adódtak csőstől. Amit a korabeli sajtó szakírója így fogalmazott meg: „Mennyi baj, nehézség tornyosult a Kecskeméti

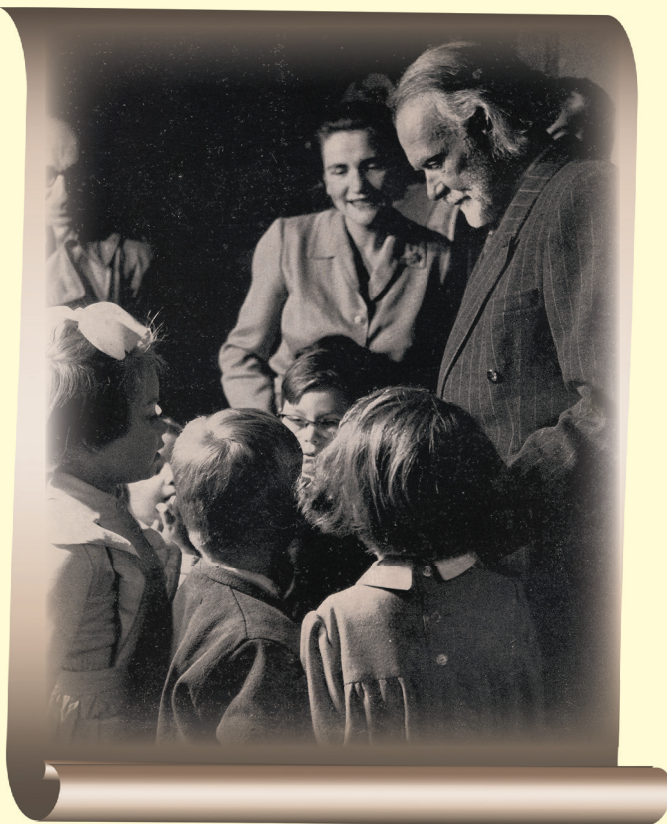

*Polgári Dalkör működése elé? Nehéz lenne felsorolni. De a lényeg, hogy legszen-
tebb céljuk szolgálatában, sikerült zászlójukat diadalra vinni...”*

Az ezt követő időszakban az ország számtalan városának közönsége előtt öregbítették dalosaink Kecskemét hínevét. Azután jött az első világháború, ami négy év hallgatásra kényszerítette ezt a dalkört is.

Küzdelmes évtizedek

A dalosok 1918-ban találkozhattak ismét, számba véve az eltűnt, hősi halált halt vagy megrokkant tagjaikat. A kórus fennállásának 50. évfordulóján azonban már ismét azt írták a Kecskeméti Polgári Dalkör-ről, hogy nem csak az iparosságnak, de a megyeszékhelynek is igazi kedvence, büszkesége. Azután jött a következő világháború, az előzőhöz hasonló borzalmaival... A második világégést követően, már 1945-ben megválasztották az új vezetőséget, s a dalkör új elnöke Tóth László kecskeméti polgármester lett. Mondhatni: gyorsan megújult a patinás kórus élete, miközben jelentősen változott tagságának összetétele is. A korábban kisiparos férfiakat tömörítő dalárda 1947-ben a nevét Kecskeméti Polgári és Munkás Dalkörre változtatta. Az átszervezés után sorozatban mutatták be Bartók Béla és Kodály Zoltán műveit is. Utóbbi szülővárosa dalkö-

Anno Kecskeméten

Kodály Zoltán köszöntése a kecskeméti vasútállomáson 1930-ban első hivatalos látogatása alkalmából. Bal szélén M. Bodon Pál zeneiskolai igazgató, szemben Vásárhelyi Zoltán karnagy

rére bízta Petőfi Sándor *Élet vagy halál!* című versére írt művének nyilvános bemutatóját. Sőt 1949 júliusában személyesen járult hozzá ahhoz, hogy a dalkör a Kecskeméti Dolgozók Kodály Zoltán Énekkara nevet felvehesse, amit rendkívüli közgyűlésen Tóth László polgármester jelentett be. Innentől – valószínűleg az alliteráció miatt – a mai napig mindenki Kecskeméti Kodály Kórusként emlegeti ezt az énekkart, bár a hivatalos elnevezése még többször változott. Azután jött az 1956-os forradalom, óhatatlanul felkavarva egy időre a társadalmi és kulturális életet... Ám a következő esztendő nyarán, a Szegedi Országos Dalosünnepen, hagyományaikhoz híven, magyar énekkari művekkel szerepelve arattak nagy sikert a kecskeméti dalosok.

Dalostalálkozók

Megalakulásának 70 esztendőös évfordulóján már az Alföld legrégebbi, legjobb művészeti közösségeként emlegették ezt a kórust. Születésnapjára csináltak is egy nagyszabású kétnapos dalostalálkozót Kecskeméten, ami végül ugyancsak szép hagyománnyá vált. Bács-Kiskun területéről először 25 énekkar jelentkezett, de Szegedről, Békéscsabáról, Szolnokról, majd később az ország megannyi területéről jelezték részvételi igényüket erre a kecskeméti rendezvényre a hasonló művészeti közösségek.

Mai ésszel kicsit nehéz követni az akkori időket, de a közönség hálás tapsal kísért elismerése akkor is kárpótolt mindenkit, mindenért. Az együttdalolás örömét, művészi élvezetét és a másokat megismerni vágyó igényét

fejezte ki ez a találkozó, miközben méltatta a 70 éves kecskeméti kórust. A hatvanas években helyi fellépések, távolabbi vendégszereplések sokasága mellett országos fesztiválok, minősítő versenyek, rádiófelvételek színesítették a 60 tagú együttes életét.

A felejthetetlen élmények ritkák, ebben rejlik soha nem évülő varázsuk is. – Ezt érezhették mindazok, akik részt vettek 1962 decemberében Kecskemét nagy szülöttének, Kodály Zoltánnak a 80. születésnapja tiszteletére, a Katona József Színházban rendezett ünnepi hangversenyen. Eljöttek ide mindazok, akik tisztelték és szerették a mestert, és fogékonyak voltak művei világméretekben is jelentős szépségei iránt. A bensőséges, meleghangú ünneplés fénypontja volt a férfikarok nemes hagyományait őrző Kecskeméti Kodály Kórus.

Több mint tíz évig volt a kórus vezetője Ádám József karnagy, aki 1968 áprilisában elhunyt. Helyébe a fiatal, tehetséges Zsiga László került. Helyettesének feleségét, Zsiga Lászlónét választotta meg a kórus vezetősége. Ami abban az időben különösen szokatlan volt: egy női karnagy dirigálta férfikórus... De néhány hónappal később már így írt a Pesti Hírlap az egyik fellépésükről: „A Kecskeméti Kodály Kórus élén külön öröm volt látni Zsiga Lászlónét, aki nagy hozzáértéssel szólaltatta meg kórusa ajkán a Kecskemét környéki motívumokból összeállított népdalcsokrot, és Kodály Zoltánnak *Fel szállott a páva* című művét...”

Aranykoszorúk

Fennállása során sokféle kitüntetést, elismerést elnyert, de aranykoszorús címet először 1970 nyarán kapott a Kecskeméti Kodály Kórus. Két évvel később, egy újabb minősítő versenyt követően, a neves híros városi zenekritikus, Ittész Mihály ezt írta: „A házigazda Kecskeméti Kodály Kórus férfikar Zsiga László és Zsiga Lászlóné vezetésével megvédte aranykoszorús rangját. Előadásukban hallhattuk az egész hangverseny leghatásosabb szímeit. Kodály ritkán énekelt *Katonadalát*, illetve a Kálmán Lajos ízléses és stílusos *feldolgozásában és kíséretével előadott kitűnő népdalciklust...*”

1974 októberében ugyancsak Ittész Mihály írta, amikor a kórus ismét aranykoszorús minősítést kapott: „A régi dalárdahagyományokat féltet-

ve, korszerű törekvéseket szolgál az együttes. Éppen ezért látnánk szívesen, ha a szövetkezetek fiatal tagjai jelentkeznének és átvennék a jórészt idősebb korosztályhoz tartozó tagok lelkesedését, daloló kedvét. A kórus értékei elsősorban névadójuk igényes, változatos darabjában, a Kit kéne elvenni? című kompozíciójának tolmácsolásában mutatkozott meg ezen a megmérettetésen...”

Fordulópont

A Kecskeméti Kodály Kórus vezetőségét és tagjait egyre jobban foglalkoztatta az átalakulás gondolata a hetvenes években. Hiszen rémítő volt a hasonló adottságokkal rendelkező nagykörösi férfikar sorsa, amely elöregedés miatt egyszerűen megszűnt. Végül a kecskemétiiek úgy döntöttek 1977-ben, hogy átszervezik vegyeskarrá a férfi kórust. Ez a döntés kemény szervezőmunkát igényelt, amiben élen járt Sebők Mihály, Kecskeméti János, Zsiga László és Zsiga Lászlóné. Eladók, pedagógusok, nyomdászok, volt tanítványok jelentkeztek meghallgatásra, s közülük azok nyertek felvételt, akik a megadott követelmény szintnek megfeleltek. Egy

Zsiga László karnagy

évvel később, a kórus második alkalommal kapta meg a Szocialista Kultúráért címet, melyet a fennállásának 90. évfordulójára rendezett hangversenyen vehettek át. 1979-ben ezt írta a Petőfi Népe napilap: „Az Ipari Szövetkezetek Kecskeméti Kodály Zoltán Vegyeskara sikeresen szerepelt – Zsiga László és Zsiga Lászlóné vezetésével – a Kapuváron rendezett országos szövetkezeti kórustalálkozón. Az értékelő bizottság elismerően szólt a kecskeméti munkájáról, előadasmódjáról...”

A vegyeskar az 1982-es országos minősítő hangversenyen ismét aranykoszorús

cím birtokosa lett. Az ezt követő találkozókon, fesztiválokon, országos és külföldi rendezvényeken való szerepléseiket, az elnyert különdíjak, nagydíjak sokaságát szinte lehetetlen felsorolni. Az viszont tény, hogy a Kecskeméti Kodály Kórus vegyeskarként remek színvonalon őrizte meg szép hagyományait.

Emlékek, vallomások

A művészet csak érezteti, hogy a jósággal ölelkező szépség igazi érték, és ha ezt sokan érzik így, akkor miért vágyna bárki másra internetes világunkban? Ahol rengeteg a számunkra értéktelen, hiszen az értéket az alkotás és annak közös szeretete, bemutatása jelenti, nem a playbacks rap–zenészek, karatés és scifis filmek, kerti törpék, lila ködök és rózsaszín álmok, nem a hamburgerek és kólák mellé rendelt szemfényvesztés, nem a népbutítás. Hol marad az ember, az őszinte emberi érzelmek, élethelyzetek, hagyományaink művészetekben megjelenített sokszínűsége? Ennek a kiadványnak a krónikása úgy érzi, hogy ha nem lesz, aki követi a Kecskeméti Kodály Kórushoz hasonló közösségeket, akkor a következő 133 év elsöpri a mögötte lévő évszázad igazán értékes emberi szépségeit...

Az alábbiakban a kórus néhány tagjának emlékeiből, életérzéseiből közlünk részleteket.

SIMON ISTVÁN KÓRUSELNÖK:

– A zene végigkísérte az egész életemet. Nagykőrösről indultam, apám az ottani zeneiskolában fúvós hangszereket tanított. Miközben ő volt a város konzervgyári fúvószenekarának vezetője. Szinte állandóan a hangjegyek, dallamok közelében éltem. A zeneiskolában nőttem fel, csellóztam, kamara együttesekben zenéltem. Tanáraim között volt Bálint Ferenc igazgató, aki Kodály Zoltán tanítványaként magas szintű elvárásokkal tanított.

Miután a sors úgy hozta, a zene kikerült az életemből, műszaki pályára kerültem, de a régi szerelemmel soha sem tudtam szakítani. Hangversenyek, színházi előadások szorgalmas látogatásaival igyekeztem pótolni azt a hiányt, amit az instrumentális zenei élmények jelentettek. Vágyakoztam aktív zenei élményekre. Ilyen hangulatban kerültem későbbi jó barátom és támogatóm, Kecskeméti János társaságába, aki bevitt a Kecskeméti Kodály Kórusba. Később, mint jó szomszédok együtt jártunk próbára, fellépésre. Nagy lelkesedéssel, egymást bátorítva énekeltünk a kórusban. Jól

esett újra zeneközben lennem, együtt énekelni olyan emberekkel, akiknek ugyanazt jelenti a szép iránti szeretet.

Akkoriban Erdei Péterné Szeles Ida tanárnő, mint művészeti vezető (az elnök Sági Karcsi bácsi volt) irányította az együttest. Ifjú koromban több énekkarban is énekeltem, de itt most más volt a hangulat, más az elvárás. Ida nagy fegyelmet tartó, nagy tudású, erős egyéniség volt. Három évnyi szorgalmas munka után, átadta a kórus vezetését dr. Csorbainé Bakosi Zsuzsannának, aki új szint hozott lezserségével, fiatalos lendületével a kórus életébe. Nagy akarással fogott munkához, kitartóan megdolgozott a zene-művek minden taktusáért, minden soráért. Időközben új kóruselnököt választottunk Metzger István személyében, miután Sági Károly bácsi és a párja elköszöntek a tagságtól. Hosszú éveig szolgáltak, kitartottak mellettünk a végsőkig. Az új vezetés munkájának köszönhetően, színpadképes repertoárral (több mint száz dal) utaztunk, szerepeltünk. Beindult a kórusturizmus. Létrejött Lajosmizse, Izsák, Kiskunhalas, Kecskemét városok kóruszövetsége. Évente egymást megvendégelve rendeztünk regionális fesztiválokat.

– Több mint egy évtizede választottak meg kóruselnöknek. Megtapasztalhattam, milyen rögs út vezet a sikerekhez. Nehéz volt rendet tenni a múlt, jelen és jövő képei között. Azokat a feladatokat, amelyeket korábban 8-10 tagú vezetőgárda oldott meg, most ketten-hárman végeztük. Sajnos a körülmények továbbra is aggasztóak, az utánpótlást és a támogatást tekintve.

ZSIGA LÁSZLÓNÉ KARNAGY:

– A Kecskeméti Ének-Zenei Általános Iskolába jártam 1952-től 1960-ig. Ennek a helyén működött az állami zeneiskola 1967-ben, amikor visszatérve a Pécsi Zeneművészeti Szaknárképzőből, mint óraadó tanítottam szolfézt. Ebben az épületben próbált a helyi férfikar, a Kecskeméti Kodály Kórus, amelynek karnagya Ádám József volt, helyettese pedig a férjem (1967-ben házasodtunk össze), Zsiga László. Akit mindig megvártam, így módomban állt végighallgatni a próbákat.

Sajnos a következő esztendőben elhunyt Ádám Józsi bácsi. Helyét a kórusban a férjem vette át. Több név is felvetődött, hogy ki legyen a helyettese, mígnem valaki felvetette, hogy legyek én, a feleség, hiszen megvan hozzá

a szakmai felkészültségem. Persze a férfikarból volt, aki megjegyezte: „*elég nekünk otthon az asszony, nem kell, hogy itt is egy nő dirigáljon...*” Végül a vezetőség mégis engem választott, ami nagy megtiszteltetés volt számomra. Az akkor már nyolcvan éves múltra visszatekintő kórus életében én voltam az első női karnagy.

Akkoriban a kórus zömében egyszerű iparosokból állt, de engem a kezdetektől megragadott ezeknek az egyszerű embereknek az őszintesége, tiszteletudása, és ami a legfontosabb: a dalszeretetük. Mellettük a karnagyokra mindig nagy feladat hárult, hiszen nem voltak kottaolvasók, s amikor hangképzést kezdtem el tanítani nekik, az nem mindenkinek tetszett. De a karnagyok megszállottsága, kitartása, türelme, tanításai sok szép sikert megalapoztak a kórus következő éveit, évtizedeit tekintve.

A férfikar vegyeskarrá való átalakításának gondolata már 1976-ban megfogalmazódott, hiszen a létszám egyre fogyatkozott. Nekifogtunk egy nagy szervezkedésnek, tanítványokat, kollégákat, ismerősöket csábítva dalos közösségünkbe. 1977 januárjában még úgy tartottuk a próbákat, hogy külön a férfiak, külön a nők. Egy hónap múlva volt az első közös próba. És valójában mindenki elképedt, mennyi új színt hoz a produkciókba a vegyített hangzások, hangszínek csodás sokasága. Májusban már részt vettünk a vegyeskarral egy jászberényi országos dalos találkozón, aminek értékelésén Fasang Árpád zeneszerző azt mondta kórusunk produkciójáról: „*Ha nem ülnek, most leülnék...*” Szinte hihetetlennek tartotta, hogy néhány hónap alatt ekkora változáson mehessen át egy daloló közösség. Sok szép sikert, elismerést, kitüntetést ért el a Kecskeméti Kodály Kórus vegyeskarként. 1991-ben viszont, már nem biztosította tovább a vezetőség a heti két próbát, így szakmai meggyőződésből nem vállalhattuk tovább a kórus vezetését.

PÁLINKÁSNE KÓCSÓ MÁRIA KARNAGY:

– Öt évig, 1996-ig voltam a Kecskeméti Kodály Kórus művészeti vezetője. Ittész Mihály tanár úr, a Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet igazgatóhelyettese – a sokéves pedagógiai, kórusvezetői, szakmai gyakorlataimra és eredményeimre hivatkozva keresett fel és kért meg, hogy vállaljam el a nagy múltú Kecskeméti Kodály Kórus vezetését. Dilemma és egyben megtisztelő ajánlat volt elvállalni, hiszen

az elődök között voltak egykori tanárim, Ádám József és a Zsiga házaspár, másrészt a hivatásomban is sok teendőm akadt: tanítás, kórusvezetés, megyei szaktanácsadás, főiskolai óraadás.

Végül igent mondtam. És döntésemben segített az, hogy a Kecskeméti Kodály Kórus vezetősége felkeresett a lakásomon. Akkoriban egy iskolai baleset után lábadoztam, és azt mondták, még „gólya viszi a fiát” fogással is visznek a lépcsőn, majd autóval a próbára, de jöjjek, mert már nagyon szeretnének énekelni! Meghatott a közös éneklés utáni várakozásuk... – A következő néhány héten át így történt a próbákra jutásom és találkozásom a lelkes énekesekkel.

A leginkább közép- és idősebb korú énekes hangokkal az egységes kórushangzás kialakítása nem volt mindig zökkenőmentes, újbóli ismételtetés és csiszolgatás jellemezte a közös munkát. S persze az utánpótlás, fiatalítás kérdése is felmerült, amiben volt diákjaim segítettek, sok szervező munkának köszönhetően. A szereplések, a ruházat, a hiányzások, a betegségek, a kotta és a próbatermi hiányosságok rengeteg megpróbáltatást okoztak, de ezekkel meg kell küzdenie annak, aki egy ilyen nagy múltú együttes vezetésére vállalkozik. Népdalok, dalcsokok, majd kánonok, feldolgozások, 3-4 szólamú madrigálok próbálása után, Bárdos Lajos, Kodály Zoltán és több remek zeneszerző kórusműveinek tolmácsolásával bővült a repertoárunk.

Segítséget jelentett Nagy István szervező munkája, Sági Károly kórus elnök aktivitása, hiszen ebben az időben indultak az eddig alig ismert pályázati lehetőségek. 1992-ben nagy megtiszteltetés volt a kórus meghívása Galántára, Kodály születésének 125. és halálának 25. évfordulójára. Ezen a nemzetközi találkozón is szép sikerrel szerepeltünk. A programunkat azonban beárnyékolta egyik idős énekesünk rosszulléte, sürgős dunaszerdahelyi kórházi ápolása. Feledhetetlen számomra a kórus egyhangú döntése, lemondás a tovább szép programokról, hogy mihamarabb utazzunk haza, János bácsi otthoni felépülése érdekében. Szerencsénkre meggyógyulva, jó egészségben énekelt még sokáig!

Akkoriban mozgalmas kórusélet volt az egész megyénkben. Karácsony ünnepén én kezdtem először szervezni templomi hangversenyt, ahol 10-12 iskolai kórus mellett a Kecskeméti Kodály Kórus is énekelt több alkalommal. Célom volt, hogy az ifjúság előtt példa legyen a felnőtt amatőr kóruséneklés.

Tanári munkám változása, bővülése miatt 1997-től nem vállaltam a kórus vezetését. 2008-tól nyugdíjasként is életem fontos része a zene, kamaraegyüttesben hegedülök, s a Városi Civil Kerekasztal kulturális küldött tagjaként kapcsolatban vagyok Simon István jelenlegi kórus elnökkel. Ahogy

eddig, továbbra is nagy figyelemmel kísérem – és ha tudom segítem – a Kodály Zoltán Vegyeskar működését, munkáját.

A régi, a jelenlegi és a jövőbeli dalosoknak boldog, békés jövőt, éneklő kedvet kívánok a névadójuk szavaival: „Nem sokat ér, ha magunknak dalolunk, szebb, ha ketten összedalolnak. Aztán mind többen, százan, ezren, míg megszólal a nagy Harmónia, amiben egyek lehetünk. Akkor mondhatjuk majd csak igazán: örvendjen az egész világ!”

ZÖLDI-KOVÁCSNÉ KOROMPAI MÓNIKA KARNAGY:

– Nagy megtiszteltetés volt számomra, amikor 1996-ban felkértek arra, hogy legyek a Kodály Zoltán Vegyeskar karvezetője. Ősszel kezdtük meg a közös munkát és azonnal egy komoly fellépésre kellett készülnünk. Ismét meghívták a kecskemétieket Galántára, egy kórusfesztiválra. Óriási élményt jelentett fellépni abban a városban, ahol Kodály Zoltán töltötte fiatalságát. Galántán kívül több magyarok lakta településen is felléptünk ezen a turnén, s én mindig szívesen gondolok vissza ezekre az élményekre, hiszen ekkor kezdődött összekovácsolódnival a kapcsolat a vegyeskarral.

Később minden esztendőben részt vettünk valamilyen kórusfesztiválon. Különösen emlékezetes a szolnoki Kodály Kórusok Találkozója. Ezen az ország szinte minden olyan énekkara fellépett, amelyiknek a nagy mester volt a névadója. Közben volt alkalom szakmai megbeszélésekre, tapasztalatcserékre, barátkozásokra.

Tatán a Víz, Virág és Zene Fesztivál ugyancsak szép élmény volt. Úgy érzem, hogy vezetésem alatt akkor mutatta legjobb formáját a kórusunk. Ebben valószínűleg közrejátszott a remek hangulat is, aminek nyáron melegágya egy vizes város kínálatának sokasága, a közös programok, kirándulások.

Örök élmény, hogy hat évig részese lehettem a vegyeskar életének. Húsz év után, 2019-ben szívesen vállaltam el ismét a kórus karvezetését. Remélem, hogy a pandémia okozta kényszerszünet után, sokáig élhetünk még a közös éneklésnek.

DR. CSORBAINÉ BAKOSI ZSUZSANNA KARNAGY:

– Meghatározó élménye volt életemnek a Kecskeméti Kodály Kórusban eltöltött időszak. Összetartott bennünket a zene szeretete, meg az a csodás érzés, hogy ezt a szeretetet másoknak is tolmácsolni tudjuk. A muzsikát mindenki érti, nem kell nyelvvizsga hozzá, s ha érzi, hogy a dal az előadóknak a szívéből érkezik a torkukon keresztül, az mindenkit elvarázsol. Ezért a varázslatos pillanatokért érdemes vállalni a próbák megpróbáltatásait.

Hosszú lenne minden fellépésünk, közös együttlétünk élményeit felsorolni, a főtéri szerepléseinktől – amelyeken rengetegen megálltak, tapsoltak, velünk énekeltek – a térségi kórusfesztiválokig. Ez utóbbinak én voltam az egyik megálmodója, szervezője, ami rengeteg munkát, időt, izgalmat okozott, de megérte, hiszen csak dicsérő szavakat kaptunk érte.

Karnagyként igyekeztem olyan műveket választani, amelyek méltóak egy ilyen nagy hírű kórushoz. De a tagokkal egyeztetve alakítottam ki mindig a repertoárunkat. Egy-egy mű megtanulása sokszor fáradtságosabb volt, de az eredmény mindig kárpótolt mindenkit a siker hallatán. Egyébként a megtanulandó művek kiválasztásánál mindig fontos szempont volt, hogy színvonalasak, hozzánk illőek legyenek. Így kottatárunkban Kodály Zoltának és tanítványainak a művészete mindig elsőbbséget kapott.

Nem mindenben értettünk egyet, de a zene szeretete összetartott bennünket. Ha valakinek valami gondja volt, a kórus tagjai azonnal segítettek, ha tudtak. Remek érzés hallani, hogy a kilépett tagok is milyen szeretettel, örömmel gondolnak vissza ránk. Hálás vagyok Erdei Péternének, hogy bemutatott ennek a vegyeskarnak, ami elfogadott karnagyának, s megannyi szép évet tölthettünk együtt. Bár az élet elszólított tőlük, a szívemben maradt hely mindenkinek.

LAKÓ SÁNDORNÉ GUDRICZA JUDIT ÖRÖKÖS TAG:

– Gazdag emlékeim vannak, szívesen írok a kórossal kapcsolatos élményeimről. Édesapám, Gudricza Sándor szárnyai alatt kezdtem és követem az eseményeket mintegy 70 éve.

Kremán Sámuel 1906 és 1959 között nagy tekintélyű karnagy, szigorú, precíz ember volt.

Ő volt a megalapítója a Kecskeméti Országos Dal-ünnepnek, mely sokáig nagy sikerrel működött. Több je-lentős hazai fellépés mellett, Bulgáriában, majd Kassán is énekelhetett a kórus Kremán Sámuel irányításával. Ő hívta meg édesapámat is az énekkarba 1925-ben, mert felfedezte, hogy kiemelkedően jó hangja és előadókészsége van. A Magyar Rádió első tehetségkutató versenyén, 80 versenyző közül – Sárdy János és Dóri József előtt – apám nyerte el az Aranykoszorús nótáénekes díjat. Nagyon büszkék voltunk rá!

Ádám József karmester megszerettette a fiúkkal a népdalokat és megtanította őket pianóban énekelni. Mondása volt: „*A számár is tud ordítani! Mi inkább finomítsunk.*” Megkövetelte a komoly munkát, de személyéből mégis valami derűs, férfias, pajkos jókedv áradt. Később a Zsiga László és Zsiga Lászlóné vezette együttes kötetlen, ugyanakkor szakmailag összefogott, igazi kórushangulatot teremtve. Sikerévek következtek.

Régebben a tagok kórustestvéreknek nevezték egymást és szabadidejüket is gyakran együtt töltötték. Sok alkalommal családias „bicskás vacsorákon” vendégelték meg egymást: iszogattak, nótáztak, táncoltak. Sokat nevtünk együtt!

Pálinkásné Kócsó Marika már Vegyeskarként örökölte meg az énekkart. Igényes, aprólékos, szorgalmas munkájának köszönhetően szép sikereket ért el a kórus. Édesapámat még 87 évesen is vissza-vissza hívták az énekkarba, és ő lelkesen jött, amíg tudott. Mindenki tisztelte, 1995-ben emléklaplakettel köszönt el tőle a kórus. Sajnos 1997-ben végleg elköszöntünk tőle. Kedves férjem, Lakó Sándor is ebben az énekkari közösségben vált felnőtté. Bombabiztos basszusával hátán vitte a szólamot. Ahogy én is már ifjú leány koromban kórusfeladatot kaptam: vihettem felvonuláskor az énekkar tablóját.

Férjem elhunytával fő feladatomban családom segítése, nyolc unokám nevelgetése és sajnos kevés időt tudtam szánni a kóruséletre. Most, 2021-

ben már lenne erre időm, csak sajnos a körülmények egyelőre nem teszik lehetővé az együtténeklést. Remélem testvéri közösségként tovább szolgálhatjuk a szent ügyünket.

GÁBRISNÉ DELY KATALIN ÖRÖKÖS TAG:

– A Kecskeméti Nagytemplom Szegszárdy Imre kántor vezette egyházi kórusban énekeltem eleinte, s a dalostársaim biztatására jelentkeztem a Kodály Zoltán Vegyeskarba. Nagyon boldog voltam, hiszen az akkori kórusvezetők – Zsiga László és Zsiga Lászlóné karnagyok – és az énekesek egyaránt szeretettel fogadtak.

A heti két próba szinte mindig nagyon tartalmas volt, hiszen remek művek megtanulásával, éneklésével telt. Rám eleinte még keményebb munka várt, hiszen meg kellett tanulnom a többiek által már ismert, begyakorlott dalokat is. De ebben a gyakori szólampróbák sokat segítettek, hiszen a karnagyok nagy hangsúlyt fektettek a művek precíz, színvonalas kidolgozására. A komoly szakmai feladatok mellett, családias együttléteket is gyakran megéltünk. Felejthetetlen, ahogy 1985 februárjában, az esküvőmön a dalostársaim megajándékoztak aktív részvételükkel.

Nagy meglepetésemre, 1987-ben Galamb Lajos, a kórus akkori elnöke engem javasolt utódjának. Megtisztelő új feladataim elvégzéséhez Nagy István ügyvezetőtől és Bodacz József kórus titkártól sok segítséget kaptam.

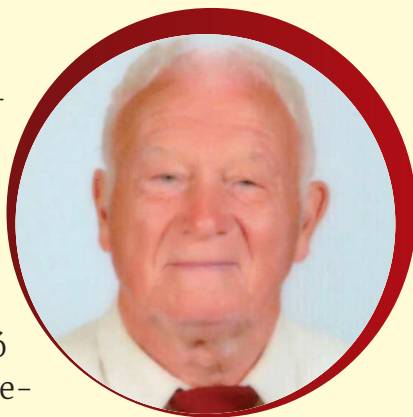
Hálával gondolok arra, hogy több évtizeden át énekelhettem ebben a mindig megújuló baráti közösségben. Ahogy egészségem engedi, a mai napig is örömmel állok be 133 éves kórusunk soraiba, élményt adni és kapni, ami csodás adománya a Teremtőnek.

AMREIN JÁNOS ÖRÖKÖS TAG:

– A Kecskeméti Kodály Kórusnak 22 éve vagyok tagja, életem szép korszaka volt ez. A kezdeti korszak énekkarából már sajnos csak néhányan maradtak, de szeretem őket a mai napig, hiszen rengeteg emlék fűz hozzájuk. Mert évről-évre kemény munka volt a próbákon és a szerepléseken egy hozzánk méltó színvonalat hozni. Minden szólamnak volt felelőse, akik csak akkor tudtak az elvárásoknak megfelelni, ha a felelősök profi módon támogattak bennünket.

Nekem különösen maradandó élmény, amikor a német testvérváros énekkarával, a Rüsselshemi Kórusal közös hangversenyt tarthattunk Kecskeméten, az Ifjúsági Házban. Amikor Bakosi Zsuzsika vette szárnyai alá kórusunkat, lendületes munkája – különösen az első időkben – látványos sikereket hoztak. De később fáradni látszott a kórus és a vezetése is.

Mindezek ellenére, sok fellépésen sikeresen szerepeltünk. Sági Károly és Metzger István után, Simon István vette át a vegyeskar vezetését, most van fény az alagút végén. Véleményem – és reményeim – szerint, Zöldi-Kovácsné Korompai Mónika remek karnagy most már ahhoz, hogy a tőle ismert alapossággal, megvalósíthassa ennek a nagyszerű kórus további életének feltételeit.

DR. NAGYMIHÁLY ILDIKÓ ÖRÖKÖS TAG:

– Szegeden születtem, a magánvállalkozásomat Csongrádon kezdtem, majd életem harmadik nagy fordulópontján, 50 évesen kerültem a Kecskeméti Repülőkórházba. Orvosi munkám mellett – talán az énekáros múltam, a nyolcévnyi zongorázás, az ének-zenei iskolában töltött évek iránti nosztalgia miatt – templomi énekkarba vágytam, de egy kedves ismerősöm jóvoltából, egy különös társaságban, a Kecskeméti Kodály Kórusban találtam magam. A karnagyok ragaszkodtak hozzám, mondván: nem agyongyötört hanggal, kottaolvasó tudománnyal a szoprán közepén hangadója lehetek. Aminek nagyon örültem, hiszen a dal-

lamot mindig mi énekeltük. Igaz, közben az altos hangomat a karnagyok csiszolták fel a szoprán magasságába.

Hálából, hogy egy ilyen remek közösségbe kerültem, felajánlottam, hogy segítsek elindítani ezt a közösséget az alapítványi pályázatokon. Néhány éven át nyertünk is néhány százezer forintot, ami felpezsdítette a kórus életét, hiszen színházakba, hangversenyekre mehettünk, több napos közös kirándulásokat szervezhettünk. A csúcs az egymilliós nyereményünk volt, amit egyenruhára, kottatartókra költhettünk a jubileumunkra készülve. Persze közben barátságok kötődtek, s mivel a kórus életkora már akkor is elég magas volt, orvosként is meg kellett állnom a helyemet. De élmény volt például Vince bácsira vigyázni, aki nagyon jó hangú, nagy énektudású énekkari tagunk volt. Vagy Jani bácsira, aki a legöregebb és természetileg a legkisebb volt közöttünk. De talpig úriember, aki nagy tekintéllyel bírt szólamtársai között, akiket 90 éves koráig dirigált.

Most, 65 évesen új fordulatot vett az életem: visszaköltöztem Szegedre, s a húgom ápolója lettem. De nem felejttem azokat az éveket, amiket a Kecskeméti Kodály Kórusnál tölthettem. És ha hívnak, megyek, amíg bírok, hiszen szép élményei életemnek a velük töltött évek.

KOVÁCS ANTALNÉ ÉVA, A KÓRUS TITKÁRA:

– Első találkozásom a kilencvenes évek elején történt a Kecskeméti Kodály Kórusal. A helyi Ifjúsági Otthon gazdasági vezetőjeként, egy ünnepélyes műsor keretében fogadhattam őket intézményünk színpadán. Nagy hatással volt rám e közösség szellemisége, a tagok személyiségének sokszínűsége. S amikor 1997-ben Zöldi-Kovácsné Korompai Mónika kórusvezető új tagokat keresett, én is jelentkeztem. Külön öröm volt számomra, hogy már ősszel elutazhattam a vegyeskar tagjaként Galántára, az ottani Kodály kórus meghívására. Ez életem egyik legszebb emléke a mai napig.

2005-ben, amikor a kórusunk vezető nélkül maradt, Erdei Péterné Ida vállalta, hogy egyben tartja elárvelt közösségünket. Az ő személyisége, tudása, szeretete vezette ki a mélypontról ezt a vegyeskart, vagyis nagyrészt neki köszönhetjük, hogy még ma is együtt vagyunk. Két és fél év után olyan szintre emelte a kórust, hogy már nyugodtan átadhatta az irányítást Csor-

bainé Bakosi Zsuzsának. Ezt követően lett Metzger István a kórus elnöke, aki egyébként a tenor szólam egyik legszebb hangú, oszlopos tagja volt. És ezt követően kaptam bizalmat én is, a titkári teendők ellátására.

Igény volt mindig a fellépésekre, találkozókra, szakmai továbbképzésekre. Ezért úgy szerveztük a programjainkat, hogy a fellépések mellett a helyi kultúrák megismerésére is lehetőséget kínáljunk. Hosszú ezeknek az országos listája, ezért csak a fővárosi élmények közül néhány: Vigadó, MŰPA, Operaház, Erkel Színház... – Csodálatos zenei előadásokat tekintettünk meg közösen, amik után többen megjegyezték: „*Ide egyedül soha nem jutottam volna el.*” – És ez jelentette számomra a legnagyobb elismerést, hogy nem hiábavaló volt a sok szervezőmunka, fáradozás.

KÖKÉNYNÉ MUCSI MARGIT KRÓNIKÁS:

– Két évtizede léptem be a ma már 133 éves Kecskeméti Kodály Kórusba, ami életem egyik legjobb döntésének bizonyult. Nagyon sok szépet és jót éltünk meg együtt a kórus tagjaival. Persze voltak hullámvölgyek is, ahogy általában az ember életében. Mi például ott maradtunk karnagy nélkül, és olyan nehezen találtunk erre megoldást, hogy már a vegyeskar felosztatásának gondolata is felvetődött. De a tagság többsége még ekkor hitt abban, hogy tovább viheti névadónk szellemiségét, az éneklés örömét.

A közös akarat és remény mindig hoz új csodákat. Mi végül dr. Csorbainé Bakosi Zsuzsanna személyében megtaláltuk azt a karnagyot, aki hosszú éveken át vezette a kórusunkat. Városi fellépések, országos rendezvények, kórustalálkozók sokasága igazolta, hogy ismét jó úton jár ez a nagy múltú énekkar.

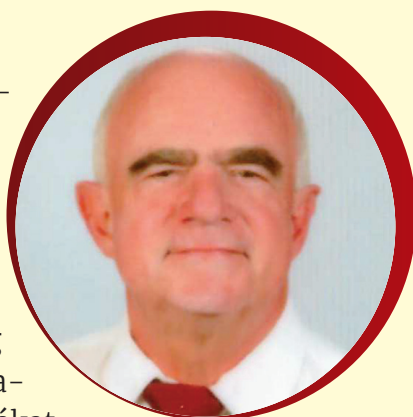
Nagyon szerettem – szeretek – énekelni, és csaknem két évtizeden át ezért vezettem a kórus krónikás könyvét. Végül családi okok miatt el kellett költöznöm a hírös városból. De a szívem, a lelkem még a mai napig ott van köztetek, a Kecskeméti Kodály Kórus tagjai között.

METZGER ISTVÁN KÓRUSTAG (EGYKORI ELNÖK):

– Hajdanán vadászpilótaként kerültem Taszárról Kecskemétre. Kovácsné Marika és mások is hívtak a kórusba, amikor éneklés iránti vonzalmamról tudomást szereztek. A repülés mellett a közös éneklés segített abban, hogy igazán otthon érezzem magam a hírös városban. Sági Károly után viszonylag hosszú ideig láttam el a kórus megtisztelő elnöki feladatait is. A mai napig örömmel idézem fel a próbákat, fellépéseket, vendégszerepléseket.

A világvjárvány miatt sajnos már jó ideje nincs lehetőségünk közös gyakorlásra, hangversenyekre. Alig várom, hogy ismét folytatódjanak a közös együttlétek, fellépések. Immár 70 éves nyugdíjasként is azt gondolom, hogy ezt a kórust a mai napig az egymás iránti tisztelet és szeretet élteti. Büszkék vagyunk elődeinkre és az elért eredményeinkre, sikereinkre.

Az évek, évtizedek során sajnos sok társunk itt hagyott bennünket, az égi kórusban folytatva a közös éneklést. Egyéniségükkel azonban, örök emléket állítottak, miközben nagyon szép példát mutattak nekünk. Sok-sok közös kaland, szereplés, öröm és bánat emlékét visszük tovább, a szebb jövőben reménykedve.

Egy összetartó család

A dal szépséggel, örömmel tölti meg az életünket, de nemcsak a próbák és fellépések fűzik össze egy kecskemétihez hasonlatos kórus tagjait. A közös éneklés barátokká kovácsolja őket és ismerőseiket, családtagjaikat, kialakítva egy olyan szellemet, amely a szervezeti szabályoknál mélyebbre hat, formálva, alakítva saját egyéni sorsukat is. Ezzel magyarázható, hogy az éneklésen kívül a szeretet, az egymás önzetlen segítése is jellemzi az ilyen közösségek tagjainak mindennapjait.

A jó hangulatú összejövetelek, vacsorák, örömteli pillanatok mellett – ahogy minden összetartó családban – sajnos néha a végső búcsú, a temetés, a gyász is velejárói a szakvezetők, kórustagok életének. De 133 éves fennállása során ez a közösség számtalanszor bebizonyította, hogy az országos és nemzetközi szakmai megmérettetések, fellépéseik, hangversenyeik mellett, emberként is méltók a mai napig névadójuk, Kodály Zoltán nevére, aki nek útmutatását követik: „*Legyen a zene mindenkié!*”

Balatonfüredi kirándulás

Úton Galántára

Közös vacsora Jakabszálláson

Próbára készülve

Tarcali kirándulás

Kodály idézetek

„Az igényes szülő, gyermekének zenetaníttatásával, elindítja az igaz értékek megismerésének az útján. A legjobb védelem a zenei ponyvák ellen, ha kezébe adjuk a jót. – A tiszta zenei levegőben felnőtt gyermek egészséges marad lelkileg is.”

„Senki sem túlságosan nagy arra, hogy a kicsinyeknek írjon, sőt igyekeznie kell, hogy elég nagy legyen rá.”

„Ha nem ültetjük el a zene szép magvát a legzsengőbb korban, később hiába próbálkozunk vele: ellepi a lelket a gyom. Van-e szebb hivatás, mint új kertben az első jó magot elvetni?”

„Aki zenével indul az életbe, az életnek olyan kincsét kapja ezzel, amely átsegíti sok bajon...”

„A falu tanítson meg magyarságra, a város műveltségre. Így születik meg az igazi magyar műveltség.”

„Meggyőződésem szerint, igazi népi dallamaink mindegyike valóságos mintaképe a legmagasabb rendű művészeti tökéletességnek. Kicsinyben ugyanolyan mesterműnek tekintem, mint a nagyobb formák világában egy Bach figurát vagy Mozart szonátát.”

„A zene szeretetére nevelés csak élményekre épülhet. Erről az élményről pedig az iskolának kell gondoskodnia.”

„A zenészek rendületlenül bíznak a világ testvéri hajlandóságában és minden művész szükségét érzi a nemzetközi érintkezésnek.”

„Világszerte nagy a törekvés arra, hogy a magasabb zene mennél több emberhez eljusson. Elismerték, hogy a leghelyesebb utat mi magyarok választottuk, mert már zsenge korban, óvodában, általános iskolában akarjuk beoltani a zeneértés alapelemeit, mégpedig aktív zenélés útján, testi-lelki átélés útján...”

„A magyar közösséget ki kell emelni zenei igénytelenségéből, mert nem mindegy, mi lesz itt a zenében egy-két emberöltő után.”

„A sok vihartól romlásnak indult nemzet újjáépítéséhez a népzene hatalmas sarokkő. Mert a nép dala életet hirdet, el nem múló életet...”

„A zene az élet szépségét, és ami benne érték, azt mind meghatványozza.” (Dr. Szendrői Józsefné, Kati néni gyűjtéséből)

Néhányan a kórus jeles egyéniségei közül

ÁDÁM JÓZSEF
KARNAGY

BARTHA MIHÁLY
FŐTITKÁR

GALAMB LAJOS
ÖRÖKÖS ELNÖK

GUDRICZA SÁNDOR
ARANYKOSZORÚS NÓTÁÉNEKES

KECSKEMÉTI JÁNOS
SZÓLAMVEZETŐ

KREMÁN SÁMUEL
KARNAGY

LAKÓ SÁNDOR
KÓRUSTAG

LŐRINCZ BÉLA
KARNAGY

DR. SZENDREI JÓZSEFNÉ
KÓRUSTAG

DR. TÓTH LÁSZLÓ
ELNÖK, KÓRUSTAG

ZSIGA LÁSZLÓ
KÓRUSVEZETŐ